

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
_____ tarixli
əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 06510-Ekologiya

NÜMUNƏ PROQRAM

BAKİ - 2016

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060510- Ekologiya** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş “Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı”, “Magistratura pilləsinin məzmunu, təşkili” və “magistr” dərəcələrinin verilməsi Qaydaları”nın tələblərinə, “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı”na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyidən, milkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060510 – Ekologiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060510 – Ekologiya ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənilməsinin normative müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
İxtisaslaşmalar: <i>-Ətraf mühitin mühafizə metodları və bərpası</i> <i>-Aqrar sahədə ətraf mühitin mühafizəsi</i>	Magistr	2 il	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti

çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (**ÜK**) yiyələnmişdir:

- Kollektivdə işləmək (**ÜK-1**);
- Digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti (**ÜK-2**);
- Fəal sosial mobillik (**ÜK-3**);
- Beynəlxalq arenada işləmək (**ÜK-4**);
- Hüquqi biliklər və etik normalara malik olmaq (**ÜK-5**);
- Yeni ideyalar irəli sürmək (**ÜK-6**);
- Müstəqil işləmək (**ÜK-7**);
- Elmi-tədqiqat və elmi-istehsalat işlərinin təşkilində, kollektivin idarə edilməsində vərdiş və bacarıqlara malik olmaq (**ÜK-8**);
- Öz bilik, bacarıq və şəxsi təşəbbüskarlığı baxımından nümunə göstərmək (**ÜK-9**);
- İş təşkil etmək və planlaşdırmaq qabiliyyətinə malik olmaq (**ÜK-10**);
- Özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (**ÜK-11**);
- Kətləvi və elmi nətiqlik vərdişlərinə yiyələnmişlik (**ÜK-12**);
- Digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (**ÜK-13**);
- İşgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən Sərbəst istifadə etmək (**ÜK-14**);
- Təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və ona görə məsuliyyət daşımaq (**ÜK-15**);
- Müasir proqram-informasiya təminatlarından idarəetmə sahəsindəki məsələlərin həllindən istifadə etmək (**ÜK-16**).

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (**PK**) yiyələnmişdir :

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə :

- fundamental və kompyuter fənləri sahəsində dərin biliklərə əsaslanan riyazi modelləşdirilmə üsullarından istifadə etmək (**PK-1**);
- təbiəti mühafizə və bərpa sahəsinin problemlərinin təhlilində riyazi və alqoritmik üsullardan istifadə etmək (**PK-2**);
- elmi-tədqiqat və elmi-axtarışlar işini aparmaq (**PK-3**);

- ekologiya elminin inkişafının əsas istiqamətlərinin aspektləri üzrə müstəqil təhlil aparmaq **(PK-4)**;
- öz elmi araşdırmalarının nəticələrini təqdim etmək **(PK-5)**;
- fənlərin ümumi mənzərəsini müstəqil qurmaq **(PK-6)**.

İstehsalat-texnoloji sahəsi üzrə :

- ekosistemlərin texnologiyası layihələrində nəzərdə tutulmuş texniki parametrlər üzrə texnoloji prosesi təşkil etmək **(PK-7)**;
- ekologiya elminin inkişafı sayəsində əldə edilmiş nəticələrə əsasən təbiəti bərpanı həyata keçirmək **(PK-8)**;
- təbiəti bərpa sahəsində təbii texnologiya və qanunlardan istifadə etmək **(PK-9)**.

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- fənn qrupları üzrə ümumi əlaqə və qanunauyğunluğu müəyyənləşdirmək **(PK-10)**;
- təbii-texnoloji proseslər sahəsində qabaqcıl texnologiyaları tətbiq etmək **(PK-11)**;
- təbiəti bərpa sahəsində bilikləri və landşaft tiplərini düzgün seçmək,proqnozlaşdırmaq **(PK-12)**;
- elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrini praktikaya tətbiq etmək **(PK-13)**;
- qeyri-ixtisas bilikləri (o cümlədən humanitar) qısaca və dürüst ifadə etmək **(PK-14)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-15)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa,onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-16)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə ,konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-17)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-18)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-19)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin

mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-20)**;

- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-21)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-22)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-23)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-24)**.

Pedaqoji sahə üzrə:

- ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ekologiya və təbiəti mühafizə ixtisası fənlərini tədris etmək **(PK-25)**;
- elektron kitabxanalardan, referativ jurnallardan ixtisasın aktual elmi-texniki məlumatları əldə etmək **(PK-26)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-27)**

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər.

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060510 – Ekologiya ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat
- pedaqoji
- istehsalat-texnoloji
- təşkilati-inzibatçılıq
- servis və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə :

- ekologiya sahəsinin real proseslərinin və obyektlərinin öyrənilməsində elmi, təşkilati və tətbiqi məsələlərin həllində qabaqcıl texnologiyaları tətbiq etmək;
- elm və texnikanın naaliyyətlərindən, Azərbaycanın və xarici ölkələrin qabaqcıl təcrübəsindən istifadə etməklə ekoloji sahəsində aparılan elmi-tədqiqat işlərini təhlil etmək və nəticələri ümumiləşdirmək;
- konfranslar, seminarlar, simpoziumlar hazırlamaq və keçirmək;
- elmi nəşrlər hazırlamaq və redaktə etmək.

Pedaqoji sahə üzrə :

- mühazirə oxumaq;
- məşğələ və seminar dərslərini aparmaq.

İstehsalat-texnoloji sahəsi üzrə:

- müasir hesablama texnologiyalardan və proqramın təminatından ekologiya sahəsində istifadə etmək;
- ekoloji sahədə aparılan layihələrdə göstərilmiş texniki parametrlər üzrə texnoloji proseslərə bilavasitə nəzarəti təşkil etmək;
- ekologiya elminin ayrı-ayrı sahələri üzrə baş verən hadisə və prosesləri əks etdirən vəsaitlərin məlumatlarını operativ təhlil edərək səmərəli iş rejimlərini təmin etmək;

Təşkilati-inzibatçılıq sahəsi üzrə:

- elmi-tədqiqat qruplarının işini təşkil etmək;
- fəaliyyət nəticələrini proqnozlaşdırmaq üçün elmi yenilikləri tətbiq etmək;
- elmi araşdırmaların nəticələrini kəmiyyət və keyfiyyətə qiymətləndirmək;

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər.

İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişləri baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	<p>Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <p><i>İxtisasa yönəltmə-1 üzrə</i> ali məktəbin tələbə və müəllimlərinin vəzifələrini ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona qoyulan müasir tələbləri, tərbiyə və özünətərbiyə rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını; psixologiyanın obyektini, predmeti və metodlarının, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın quruluşunu, şüurluluq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasibətini, tələbə psixologiyasını və s. psixoloji proseslərin yaranmasının, formalaşmasının və inkişafının qanunauyğunluqlarının və xüsusiyyətlərinin tətbiqinin, yaddaş, hissiyat, şüur, qavrama kimi psixoloji proseslərinin öyrənilməsini;</p> <p><i>İxtisasa yönəltmə-2 üzrə</i> elmi məqalə yazılma qaydalarını, elmi araşdırma və tədqiqat aparma metodlarını, məlumatların toplanma üsullarını, məlumatların analizi üçün program təminatlarını;</p>	12	<p>MHF – B01 <i>İxtisasa yönəltmə-1</i></p> <p>MHF – B02 <i>İxtisasa yönəltmə-2</i></p>	<p>6</p> <p>6</p>	<p>ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6 ÜK-7 ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10 ÜK-11 ÜK-12 ÜK-13 ÜK-14 ÜK-15 ÜK-16</p>

	<p>araşdırma hesabatının hazırlanmasını, elmi etik qaydaları, ədəbiyyatlardan istifadə onlara istinad üsullarını, elmi konfranslar üçün qısa məruzələrin hazırlanması qaydasını və.s</p> <p>bacarmalıdır:</p> <p><i>İxtisasa yönəltmə-1 üzrə</i> mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumaq; seminar məşğələlərin planlaşdırmağı və aparmağı, biznes sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi; hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s.</p> <p><i>İxtisasa yönəltmə-2 üzrə</i> elmi dərgilər üçün məqalələr yazmağı, konfrans və sempozyum məruzələri hazırlamağı, məlumat toplama üsullarından optimal şəkildə istifadə etməyi, müasir proqram təminatı vasitəsi ilə toplanan məlumatlarına analiz edilməsini və nəticələri şərh etməyi, xarici ədəbiyyatlardan ehtiyac olan məlumatları əldə edib onları tərcümə etməyi, ixtisas sahəsi ilə bağlı olaraq fənlər-arası qarşılıqlı əlaqənin qurulması, ixtisas sahəsi ilə bağlı olaraq verilən tapşırıqlarda qrup şəklində çalışma metodlarını və qarşılıqlı iş bölüşümünü etməyi, araşdırma nəticələrini dəyərləndirə bilməyi və onun təqdimatını etməyi, akademik etik qayda qanunlara riayət etməyi,</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>ədəbiyyatlardan istifadə edərəkən ədalətli və vicdanlı şəkildə davranmağı</p> <p>viyələnməlidir: məlumatların toplanıb analiz edilməsi keyfiyyətinə, tədris və tədqiqat işlərini aparmağa, tələbələrə pedaqoji və psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.</p>				
MİF – B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr</p> <p>bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ətraf mühitin bərpası metodları və mühafizəsi elminin müasir tələblərini, onun inkişaf perspektivlərini və tendensiyalarını - fənnin inkişaf tarixini, metodologiyasını, müasir problemlərini, təbii-texnologiya proseslərin xüsusiyyətlərini - informasiya çatışmazlığı şəraitində ekotexnologiya proseslərə dair axtraışların aparılmasını -ekoloji prosesləri və təbiəti bərpanı düzgün təsəvvür etməyi, onun göstəricilərini qiymətləndirməyi və idarə etmək üçün proqnozların verilməsini - konkret ekoloji sistemin müəyyən tipli variantların modelini qurmağı - ekosistemin konkret çərçivə daxilində dinamik, dövrü dəyişikliyi - ekoloji problemlərin qoyuluşunu, formalaşdırmağı və həll etməyi - landsaftların ekoloji vəziyyətlərinin kriteriyalarını, biomüxtəlifliyin mühafizəsində landsaftların 	60	<p>MİF – B01 <i>Biznesin idarə edilməsinin müasir problemləri</i></p> <p>MİF – B02 <i>Tədqiqat metodları</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənlər</i></p> <p>MİF –B04 <i>İxtisaslaşma ya ayrılan fənlər**</i></p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>12</p> <p>36</p>	<p>PK – 1</p> <p>PK – 2</p> <p>PK – 3</p> <p>PK – 4</p> <p>PK – 5</p> <p>PK – 6</p> <p>PK – 7</p> <p>PK – 11</p> <p>PK – 12</p> <p>PK – 17</p> <p>PK – 18</p> <p>PK – 19</p> <p>PK – 20</p> <p>PK – 21</p> <p>PK – 22</p> <p>PK – 23</p> <p>PK – 24</p> <p>PK – 25</p> <p>PK – 26</p> <p>PK – 27</p>

	<p>bərpasının əhəmiyyətini</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekoloji problemlərin landşaft səviyyəsində öyrənilməsini, landşaftların biomüxtəlifliyini əmələ gətirən amillərin ekoloji mahiyyətini - antropoekosistemləri və insan ekologiyasını, sosial və məişət ekologiyasını - ekocoğrafi rayonlaşdırmanın idarəetmədə əhəmiyyətini - qlobal proseslərin regional və lokal ekoloji nəticələrini ətraf mühit və ekoloji sistemlərin qiymətləndirilməsi və optimallaşdırılmasını -CİS sistemlərin ekoloji və sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsində yerini - sahil zonalarının ekologiyası və mühafizəsi yollarını, təbii şərait və təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi və kadastrı - təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi və ətraf mühitin tənzimlənməsində onların rolunu, insanın təbiətə təsirinin ekoloji, coğrafi aspektlərini, təbii şərait və təbii ehtiyatların ekocoğrafi qiymətləndirilməsini və nəzarətin təşkilini -təbii landşaftların bərpasında meliorativ tədbirlərin rolunu, ekoloji riskin və ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsini -təbiəti mühafizənin təşkili və onun sistemli həyata keçirilməsini, biosferin və təbiət abidələrinin mühafizə edilməsini - ekoloji ekspertizanın aparılması metdolarını, ekoloji çirklənmələrin kosmik planalmalarını - ekoloji proseslərin öyrənilməsində layihə və 				
--	--	--	--	--	--

	<p>təşkilatı məsələlərin, normativlərinin əhəmiyyətini</p> <p>- əkinçilik mədəniyyəti və təbiəti mühafizə məqsədləri ilə landşaft xəritələrindən istifadə etməsini</p> <p>-ekocoğrafi tədqiqatlarda landşaft xəritələrindən istifadə etməyi</p> <p>- alınmış biliklər əsasında kompleks (coğrafi ekoloji) proseslərin idarə olunmasını, ətraf mühitin mühafizəsi və yaxşılaşdırılması işlərinin təşkili və coğrafi pronozların verilməsini</p> <p>bacarmalıdır:</p> <p>- coğrafi-landşaftlar, onun ayrı-ayrı komponentlərinə dair konstruktiv təkliflər verməyi, ixtisasına dair məlumat bazasının toplanmasını, internetdən götürülən mətnləri təhlil və tərcümə etməyi;</p> <p>- ixtisas ərafında məruzə, referat, annotasiya və s. yazmağı, ümumiləşdirmə aparmağı;</p> <p>viyələnməlidir:</p> <p>-ətraf mühit və ekoloji sistemlərin qiymətləndirilməsi vərdişinə;</p> <p>-informasiya çatışmazlığı şəraitində ekotexnoloji proseslərə dair axtarışların aparılması vərdişinə;</p> <p>-əkinçilik mədəniyyəti və təbiəti mühafizə məqsədləri ilə landşaft xəritələrindən istifadə etməsinə və onların ekoloji təhlilinə;</p> <p>-ekocoğrafi tədqiqatlarda landşaft xəritələrindən istifadə etməklə yanaşı onların qiymətləndirilməsi vərdişinə.</p>				
MET – B00	Elmi-tədqiqat işləri Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində	48	<i>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</i>	6	PK-3 PK-4 PK-5

	<p>aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> -elmi-tədqiqat işini planlaşdırmağı; -tədqiqat mövzusunun seçməyi; -mövcud ədəbiyyatla tanışlıq və ədəbiyyat seçimini; -elmi-tədqiqat işini aparmağı; -elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi; - təhlil nəticəsində müəyyən nəticə çıxarmağı; - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; 		<p><i>Elmi-pedaqoji təcrübə</i></p> <p><i>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</i></p>	<p>6</p> <p>36</p>	<p>PK-6</p> <p>PK-7</p> <p>PK-8</p> <p>PK-9</p>
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

**Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq sərəşmələrə (kompetensiyalar) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

***İxtisaslaşmalar üzrə sərəşmələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetiriləmsi müddəti:
ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim - 30 həftə
- ixtisasa yönəltmə-8 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) - 8 həftə
- imtahan sessiyaları - 6 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi - 28 həftə
- tətillər - 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060510-Ekologiya** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerin yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internet, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmçinin müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər də cəlb oluna bilər.
- 5.1. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə-seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahib, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060510-Ekologiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və və zifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcmi, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilalanların biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.